

Het nieuwe landelijk Centrum Opbouwwerk

door Wil van de Leur

Vernieuwing praktijkuitwisseling en -samenwerking.

De Rijksbegroting 1992 dreigde rampzalig uit te pakken voor het Nederlandse opbouwwerk: sluiting van de (gehalveerde) Werkplaatsen Opbouwwerk en beëindiging van het werk van het Landelijk Platform Opbouwwerk (dat na een eerdere herstructurering was ondergebracht bij MO/Kwaliteitsontwikkeling) stonden op het programma van de WVC-bevindsvrouw. Door een interventie, uiteindelijk neergelegd in een Amendement, van de Kamerleden Esselink van het CDA en Middel van de PvdA keerde het tij. De Tweede Kamer droeg de Minister en de landelijke opbouwwerkvoorzieningen op één nieuwe landelijke organisatie toe te brengen. Deze voorziening zou met name de landelijke functies transfer en innovatie dienen te vervullen. In 1992 is daaraan door de betrokken instellingen in overleg met de directie Algemeen Sociaal Beleid van het Ministerie van WVC hard getrokken. Het resultaat is het Landelijk Centrum Opbouwwerk (LCO) dat op 1 januari 1993 compleet en met de zegen van de Minister in de startblokken stond.

Het LCO vervult de landelijke functies transfer en innovatie ten behoeve van het opbouwwerk in engere zin, alsook t.b.v. de samenlevingsopbouw in ruimere zin.

De term transfer verwijst met name naar activiteiten als: uitwisseling van de praktijken, ervaringen, probleemstellingen, opties; samenwerken van praktijken teneinde enkel- of meervoudige concrete doelen te realiseren in een bepaalde, kortere of langere periode; aansturing, het informeren van beleid en politiek over ontwikkelingen, problemen en mogelijke aanpakken. De eerste twee transfer-varianten verlopen als het ware horizontaal (b.v. tussen een veelheid van lokale praktijken). De derde transfer-variant kan als verticale worden aangeduid (b.v. een veelheid van lokale praktijken wil een gedeeld inzicht overbrengen naar het beleid, de politiek).

De transfer-werkzaamheden van het Landelijk Centrum Opbouwwerk krijgen vorm in zogenoemde samen-

werkingsverbanden of netwerken, waaraan diensten worden verleend. De term innovatie verwijst naar het ontwerpen en feitelijk uitvoeren van nieuwe of vernieuwende aanpakken van concrete maatschappelijke vraagstukken die in het kader van het opbouwwerk en de samenlevingsopbouw opportuun zijn. De innovatie-functie krijgt bijna steeds vorm in specifieke projecten. Zij vinden hun plaats in een al bestaand legitimatie-kader of zij worden geadopteerd door een meer geïnteresseerde actoren.

De transfer- en innovatie-werkzaamheden dienen te voldoen aan enkele criteria:

is het passend; is het relevant; is het nieuw; is het uitvoerbaar.

De nadruk ligt daarbij ten volle op het versterken en vernieuwen van primaire opbouwwerk- en samenlevingsopbouw-processen. Gegeven de politiek en beleidsmatig vastgelegde toedeling van landelijke functies in het kader van het algemeen sociaal beleid; is het van belang tevens aan te geven welke functies door het Landelijk Centrum Opbouwwerk niet worden vervuld. Dat draagt bij aan een creatieve oriëntatie op de kern-functies van andere landelijke organisaties en instanties en de mogelijke samenwerking daarmee.

Het Landelijk Centrum Opbouwwerk heeft geen kern-functies op de volgende terreinen: werk- en methodiek-ontwikkeling en de implementatie daarvan; (wetenschappelijk) onderzoek en studie; organisatie-advies en infrastructuur- vernieuwingen van instellingen, c.q. de efficiency daarvan.

Het is aangewezen dat het Landelijk Centrum Opbouwwerk zich sterk concentreert op activiteiten die in het "hart" van haar kernfuncties duidelijk reflecteren. Voorzover van de Werkplaatsen Opbouwwerk en MO/Kwaliteitsontwikkeling over te nemen, af te werken projecten zich te ver van de kern-functies af bewegen, kan of bijstelling overwogen worden, of overdracht, dan wel afwikkeling zonder vervolg-opties. 1993 kan dan ook worden gezien als een overgangsjaar. Dit echter m

et een zo gering mogelijk productie-verlies. Dat is ook mogelijk, omdat er ook continuering plaatsvindt van de dienstverlening aan een aantal landelijke samenwerkingsverbanden, zoals het Landelijk Samenwerkingsverband

Achterstandsgebieden (LSA) en het Landelijk Samenwerkingsverband van Regionale WAO/AAW-platforms, het LSV/WAO. Ook het EAPN-Nederland (het European Anti-Poverty Network) blijft op de agenda staan: dit netwerk van een acht-tal landelijke uitkeringsgerechtigden-organisaties en andere zelf-organisaties geeft vorm aan de Nederlandse inbreng in het door de Europese Commissie opgestarte beleid tegen armoede en sociale uitsluiting. Ook de bijstand aan het Samenwerkingsverband Beroepsontwikkeling Opbouwwerk (SBO), waarin de beroepsvereniging, steun-, opleidings- en onderzoeks-functionarissen opbouwwerk participeren, zal worden voortgezet. Dat geldt ook voor de betrokkenheid bij een aantal innovatie-projecten, waaronder de Stedelijke Kwaliteitspanels, waarvan een eerste in de stad Rotterdam een bijzonder enthousiast onthaal gekregen heeft en dat een brede participatie-basis heeft van tal van territoriale en categoryale (veelal laag-institutionele) organisaties in de stad Rotter-

Het Landelijk Centrum Opbouwwerk zal opereren vanuit drie kleinschalige vestigingen die gelokaliseerd zijn in Sittard, Zwolle en Den Haag. In die laatste plaats zijn ook het bestuurssecretariaat en de coördinatie ondergebracht.

□

